

EDİTÖRDEN

Prof. Dr. Derya ÖZER KAYA

2025 Yılına Merhaba: Sağlıkta Yenilik ve Başarıların Yılı

Değerli Okuyucularımız,

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi için geride bıraktığımız 2024 yılı önemli bir dönüm noktası oldu. Akademik camiada prestijimizi yükselten ve çalışmalarımızın daha geniş bir çevrede yankı bulmasını sağlayan **TR Dizin'e kabulümüzle** birlikte önemli bir hedefi başarıyla gerçekleştirdik. Bu başarının arkasında emeği olan tüm yazarlarımıza, hakemlerimize ve okuyucularımıza teşekkür ederiz. 2025 yılında bu başarıyı daha da ileri taşıyarak akademik katkılarımızın etkisini artırmayı hedefliyoruz.

Bu temamıza eşlik eden orijinal kapak resmi, Prof. Dr. Fikri SALMAN tarafından tasarlanmıştır. Yeni bir yıla adım attığımız bu ilk sayıda, kapağımızda yer alan **"yağmur damlaları ile kaplı ateş kirazı bitkisi"** ilham kaynağımız oldu. Metaforik olarak, ateş kirazını, zorlu şartlar altında bile dirençle yeşeren, sağlığın, canlılığın, umudun ve yenilenmenin bir sembolü, yağmur damlalarını ise bu bitkiye hayat veren, onu besleyen ve canlandıran yeni başlangıçlar olarak nitelendirdik. Bu metafor üzerinden 2025 yılını şekillendirecek hedeflerimizi belirledik. Bu kapsamda, **"Sağlıkta Yeni Ufuklar, Akademik Kalite ve Yenilikçilik, Küresel Sağlık ve Sürdürülebilirlik, Kapsayıcı ve İlham Verici Yaklaşımlar"** gibi ana unsurlar ile sağlık bilimlerinin farklı alanlarına ışık tutmayı, özgün ve geleceğe yönelik çözümler sunmayı sürdüreceğiz.

Yeni bir yılın eşliğinde, hepimizde taptaze umutlar, hayaller ve hedeflerin canlandığı bu süreçte sadece bireysel olarak değil toplumsal olarak da sağlığımıza yeniden odaklanmak, iyilik hali ve dengemizi korumak, ekosistemler arasında sağlıklı bir dengenin kurulması için katkılar sağlamak, yeni bilimsel yaklaşımlar ve uygulamalara rehberlik etmek amaçlarıyla bu sayıda 2 düzeltme makalesi ile birlikte toplam 19 adet makale yayınladık.

Dergimizin bu sayısında daha önce yayınlanmış **"İnfertiliteye Yeni Bir Bakış Açısı: Mikrobiyota"** ve **"Relationships Between Life Satisfaction Psychological Hardiness, Virtual Environment Loneliness and Sociodemographic Variables of Nursing Students During COVID-19 (Hemşirelik Öğrencilerinin COVID-19 Sürecinde Yaşam Doymu, Psikolojik Dayanıklılık, Sanal Ortam Yalnızlığı ve Sosyodemografik Değişkenleri Arasındaki İlişkiler)"** isimli makalelerinde düzeltme yapılması ihtiyacı olduğundan düzeltilmiş hallerine yer verilmiştir.

Yayınlanan araştırmaların bir kısmı sağlık bilimleri alanında eğitim gören öğrencilerin eğitimsel ve algısal süreçlerine odaklanmıştır. **"Uzaktan Eğitim Gören Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü Öğrencilerinin Akademik Performansını Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi"** başlıklı araştırma makalesinde uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin kardeş sayısı, öğrenme stili ve e-öğrenmeye yönelik tutumunun akademik performansı etkilediği sonucuna varılmış, öğrencilerin başarısını artırmak için ilgili faktörlerin dikkate alınması gerektiği önerilmiştir. **"The Effects of Using "Postpartum Care Escape Game" on Nursing Students' Learning Process, Motivation and Satisfaction: A Pilot Study ("Doğum Sonrası Bakımdan Kaçış Oyunu" Kullanımının Hemşirelik Öğrencilerinin Öğrenme Süreci, Motivasyon ve Memnuniyetlerine Etkisi: Pilot Bir Çalışma"** konu başlıklı makalede aktif öğrenme yöntemlerinden biri olan kaçış oyununun hemşirelik öğrencilerinin doğum sonrası bakımı öğrenme süreci, memnuniyeti ve motivasyonu üzerindeki etkileri ele alınmış ve kaçış oyununun, öğrencilerin motivasyonunu artıran interaktif bir öğrenme deneyimi olduğu belirlenmiştir. **"Aptitude for Teamwork and Professional Knowledge in the Field of Geriatrics of Physiotherapy and Rehabilitation Students (Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Öğrencilerinde Geriatri Alanında Ekip Çalışmasına Yatkınlık ve Mesleki Bilgi)"** konu başlıklı araştırmada Geriatri alanında Fizyoterapi ve Rehabilitasyon öğrencilerinin ekip çalışması ve mesleki bilgi düzeylerinin iyi nitelikte olduğu sonucuna ulaşılmakla birlikte, yaşanan nüfusla birlikte çekirdek eğitim müfredatının bu bağlamda şekillendirilmesi çağrısında bulunulmuştur. **"The Effect of Preclinical Empowerment Education in Pediatric Nursing on Clinical Comfort, Competency of the Course, and Self-Confidence and Anxiety in Clinical Decision-Making (Pediatri Hemşireliğinde Klinik Öncesi Güçlendirme Eğitiminin Klinik Konfor, Dersin Yeterliliği ve Klinik Karar Vermede Öz-Güven ve Anksiyeteye Etkisi)"** konu başlıklı araştırmada, hemşirelik eğitimi alan intörn öğrencilerin klinik uygulama öncesi senaryo tabanlı müdahaleler ile yapılandırılmış güçlendirme eğitiminin, klinik karar vermede öz-güven ve anksiyete, pediatrik klinik rahatlık ve algılanan endişeye ve yeterliliğe etkisi değerlendirilmiştir. Bu eğitimin öğrencilerin pediatri hemşireliği yeterlilik düzeylerini arttırdığı, öğrencilerin endişelerini azalttığı, klinik karar vermede öz güven anksiyete düzeylerini etkilemediği saptanmıştır.

EDİTÖRDEN

2025 yılı "aile yılı" olarak ilan edilmiştir. Bu konuya paralel olarak bu sayımızda öne çıkan konulardan biri kadın sağlığı olmuştur. **"The Effect of Maternal Pre-Pregnancy Obesity on Breastfeeding: A Pilot Prospective Cohort Study (Gebelik Öncesi Maternal Obezitenin Anne Sütü ile Beslenme Üzerine Etkisi: Prospektif Kohort Pilot Çalışması)"** araştırmada gebelik öncesi obezitenin, sadece anne sütü ile beslenme durumunu istatistiksel olarak azalttığı belirlenmiştir. Gebelik öncesi takiplerde üreme çağındaki kadınların obezite açısından izlenmesi ve obeziteyi azaltmaya yönelik sağlık eğitimi, danışmanlık gibi hemşirelik girişimlerinin uygulanması önermeleri yapılmıştır. **"Coronavirus Anxiety and Health Literacy in Women: An Intergenerational Study in Türkiye (Kadınlarda Koronavirüs Anksiyetesi ve Sağlık Okuryazarlığı: Türkiye'de Kuşaklararası Bir Araştırma)"** isimli araştırmada sağlık okuryazarlığı ile X, Y ve Z kuşaklarındaki kadınlardaki koronavirüs anksiyetesi arasındaki ilişki incelenmiştir. Tüm kuşaklarda sağlık okuryazarlığının koronavirüs anksiyetesi üzerinde olumlu etkisi olduğu sonucu ile birlikte, bu etkinin özellikle Y ve Z kuşağında anlamlı olduğu belirlenmiştir. **"The Relation of Attitudes towards Menopause of Postmenopausal and Premenopausal Women to Sexual Life and Quality of Life (Postmenopoz ve Premenopoz Dönemdeki Kadınların Menopoza İlişkin Tutumlarının Cinsel Yaşam ve Yaşam Kalitesi ile İlişkisi)"** konu başlıklı araştırmada postmenopozal kadınların sağlık ile ilgili yaşam kaliteleri ve cinsel yaşam kalitelerinin premenopoz dönemdeki kadınlara göre daha olumsuz olduğu sonucuna ulaşılmış olup, sağlık profesyonellerinin menopoz sonrası evli kadınların menopoza yönelik olumlu tutum geliştirmelerine yardımcı olmaları, düzenli takip, eğitim ve cinsel danışmanlık yapmaları önerilmektedir. **"The Evaluation of COVID-19 Vaccine Hesitancy Level in Pregnant Women (Gebelerin COVID-19 Aşı Kararsızlığı Düzeyinin Değerlendirilmesi)"** başlıklı makalede belirli bir lokasyonda gebe kadınların COVID-19 aşı kararsızlık düzeyleri belirlenmiştir. Bu araştırmada, gebe kadınlarda COVID-19 aşı kararsızlık oranı güncel literatüre göre düşük bulunmakla birlikte, gebe kadın popülasyonunda bu tür tereddütlerin varlığının azaltılmasında profesyonelleri tarafından aşının içeriği, olası yan etkileri, anne ve bebek sağlığı açısından önemi ve aşılama neyin yanlış olduğu hakkında bilgi verilmesinin yararlı olacağına dikkat çekilmiştir.

Ailede kadın kadar bir diğer önemli unsur çocuktur. Yayınlarımızın bir kısmı da çocuk sağlığı konularını kapsamaktadır. **"Sosyal Hizmet Bakış Açısı ile Tip 1 Diyabetli Çocuk Sahibi Ebeveynlerin Hastalığa Uyumu ve Hastalığın Aileye Etkileri"** konu başlıklı araştırmada, hastalığın tip 1 diyabetli çocuğu bulunan ebeveynler üzerinde olumsuz etkiler yarattığı ve ailelerin psikososyal ve ekonomik bağlamda destek mekanizmalarının yetersiz olduğu sonucuna varılmıştır. **"Prematüre Bebeklere Yönelik Erken Müdahale Çalışmalarına İlişkin Tarama Çalışması"** konu başlıklı araştırma makalesinde yurtiçinde ve yurtdışında 2015-2020 yılları arasında prematüre bebeklere yönelik erken müdahale çalışmaları incelenmiştir. Ülkemizde müdahale çalışmalarının sayıca ve metodolojik bağlamda sınırlı olduğu sonucu belirlenmiş olup, prematüre bebeklere yönelik erken müdahale çalışmalarının çoğaltılması, bu çalışmaların hastane ve ev merkezli olması, erken müdahale çalışmalarına ailelerin dahil edilmesi ve aile eğitimlerinin çalışmaların merkezinde yer alması gerektiği vurgulanmıştır. **"Hematoloji-Onkoloji Tanısı Alan Çocuklarda Sık Gelişen Sağlık Hizmeti ile İlişkili Enfeksiyonlar ve Hemşirelik Bakımı"** konu başlıklı derlemede ilgili popülasyonda sık görülen sağlık hizmeti ilişkili kan dolaşımı enfeksiyonları ve pnömoniler ele alınmış olup, bu enfeksiyonların önlenmesine yönelik güncel kanıtlar sunulmuştur.

Dergimizde sağlık profesyonellerinin kaliteli hizmet sunumuna katkı sağlaması için mesleki iyileştirmeyi konu edinen araştırmaların yanı sıra bazı hastalıkların yönetimine dair bilgilerin yer aldığı makalelere de yer verilmiştir. **"Bir Üniversite Hastanesindeki Yönetici Hemşirelerin Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi"** araştırmada, yönetici hemşirelerin problem çözme becerisi iyi düzeyde olduğu saptanmakla birlikte, yönetici hemşirelerde çalışma deneyiminin göz ardı edilmemesi gerektiği vurgusu yapılmıştır. **"Determining Nurses' Perceptions of Disaster Preparedness"** başlıklı araştırmada, belirli bir lokasyonda çalışan hemşirelerin afetlere hazırlık algılarını belirlenmiştir. Bu araştırmada hemşirelerdeki hazır bulunuşluğunun talep edilen düzeyde olmadığı; afetlerin sık yaşandığı ülkemizde, afet anında ve sonrasında etkin müdahaleler için hemşirelerin afetlere hazır bulunuşluğu artırmaya yönelik müdahale çalışmalarının yapılması çağrısında bulunulmuştur. **"Effects of Job Satisfaction and Work Experience on Critical Thinking and Mindfulness of Physiotherapists: A Cross Sectional Study (İş Tatmini ve İş Deneyiminin Fizyoterapistlerin Eleştirel Düşünme ve Farkındalıkları Üzerindeki Etkileri: Kesitsel Araştırma)"** başlıklı makalede fizyoterapistlerin iş tatmini ve iş deneyimlerinin eleştirel düşünme ve farkındalıkları üzerindeki etkisi araştırılmıştır. Bu araştırmada, iş tatmini, iş deneyimi parametreleri, eleştirel düşünme ve bilgece farkındalık düzeyleri arasında pozitif yönde bir ilişki bulunmuştur.

EDİTÖRDEN

“Lisanslı Taekwondo Sporcularında Hareket Korkusunun Yaralanma Sıklığı ve Kas İskelet Sistemi Ağrısı ile İlişkisi” başlıklı araştırma Taekwondo sporcularında hareket korkusu mevcut olduğu ve hareket korkusunun yaralanma sıklığı ve özellikle bel ağrısının işle ilgili algısı ile ilişkili olduğu belirlenmiştir. **“A Systematic Analysis on the Effectiveness of Mobile Applications for Suicide Prevention (İntiharı Önlemeye Yönelik Geliştirilen Mobil Uygulamaların Etkinliği Üzerine Sistematik Bir Analiz)”** başlıklı sistematik derleme intiharı önlemeye yönelik tasarlanan mobil uygulamaların etkinliği ele alınmıştır. **“Karaciğer Transplantasyonunda Beslenme Durumu ve İmmünoütrisyonun Etkisi”** konu başlıklı derlemede son dönem karaciğer yetmezliği nedeniyle karbonhidrat, lipit ve protein metabolizmasında çeşitli anormallikler nedeniyle oluşabilecek malnütrisyona dikkat çekilmiş ve karaciğer nakli yapılan hastalarda nakil öncesi ve sonrasında beslenme durumunun değerlendirilmesi ve yönetimine ilişkin bilgiler sunulmuştur.

Sağlık bilimleri alanında çalışan profesyoneller olarak bireylerin fiziksel, zihinsel ve sosyal iyilik halini geliştirmek için çalışıyoruz. Bu yeni yılda sizleri, sağlık bilimlerinin ateş kirazı kadar dayanıklı ve yağmur damlaları kadar ılımlı bir bakış açısıyla yeniden üretmeye ve paylaşmaya davet ediyoruz. 2025 yılının daha büyük başarılarla ulaşacağımız bir yıl olmasını diliyoruz.